

CUPRINS

CAP. 1 PRELUCRAREA DOCUMENTELOR	17
VICTORIA FRÂNCU	
1.1 INDEXAREA DOCUMENTELOR.	19
APROAPE TOTUL DESPRE SUBIECTELE DOCUMENTELOR	
1.1.1 Definiții. Generalități	21
1.1.1.1 Ce înseamnă <i>indexare</i> ?	21
1.1.1.2 Ce este <i>subiectul unui document</i> ?	
<i>Subiect sau gen?</i>	25
1.1.1.3 <i>Indexarea, între știință și artă</i>	28
1.1.2 Momente din istoria domeniului	30
1.1.3 Tipuri de indexare	39
1.1.3.1 <i>Indexarea automată</i>	41
1.1.3.2 <i>Indexarea manuală</i>	44
1.1.3.3 <i>Indexarea derivată sau extractivă</i>	45
1.1.3.4 <i>Indexarea atribuită</i>	47
A. <i>Vocabulare controlate</i>	49
B. <i>Tezaure</i>	49
C. <i>Sisteme de clasificare</i>	51
1.1.4 Limbaje de indexare. Limbaje controlate. Limbaje necontrolate	53
1.1.5 Sisteme de clasificare și tezaure	64
1.1.5.1 <i>Structuri și sisteme de clasificare</i>	65
A. <i>Clasificarea Zecimală Dewey</i>	69
B. <i>Clasificarea Zecimală Universală</i>	74
a. <i>Structura Clasificării Zecimale Universale</i>	80
b. <i>Tipuri de indici de clasificare în CZU</i>	80
c. <i>Relații în CZU – tipuri de coordonare</i>	83
d. <i>Modul de alcătuire a indicilor</i>	84
e. <i>Caracteristici, principii și aplicații ale</i>	
<i>Clasificării Zecimale Universale</i>	85
C. <i>Contribuția lui C. A. Cutter</i>	93
D. <i>Clasificarea Library of Congress</i>	96
E. <i>Clasificarea Colon (CC)</i>	97

F. Clasificarea Bibliografică a lui Bliss (BC)	99
1.1.5.2 Tezaure: construcție, structură, utilizare	101
A. Relații în tezaur	110
a. Relația de echivalență	110
b. Relațiile ierarhice	114
c. Relațiile asociative	119
1.1.5.3 Ontologii	126
1.1.5.4 Tezaure tipărite	130
1.1.5.5 Tezaure online	135
1.1.6 Compatibilitate și interoperabilitate între limbaje	143
1.1.6.1 Clasificarea Zecimală Universală ca limbaj intermediar (de comutare)	147
1.1.6.2 Aplicații ale CZU ca limbaj intermediar în biblioteci din România	158
1.1.6.3 Aspecte multilingve ale accesului la subiecte prin CZU	161
1.1.7 Instrumente de lucru folosite în indexare sau surse pentru stabilirea subiectului	167
1.1.8 Consecvența în indexare și impactul său asupra regăsirii informației	168
1.1.9 Tendințe actuale în indexarea și regăsirea informației	185
1.1.10 Concluzii	194

AURELIA PERȘINARU

1.2 SISTEME STANDARDIZATE DE CONTROL BIBLIOGRAFIC	199
1.2.1 Numerotarea standardizată a documentelor: ISBN-ISSN-ISMN	199
1.2.1.1 ISBN – Codul internațional standardizat pentru carte	200
A. Structura codului ISBN	201
B. Codul ISBN pentru diferite tipuri de documente	202
C. Reguli de acordare a codului ISBN. Reguli generale	204
D. Afișarea codului ISBN pe publicații	206
E. Centrul Național ISBN	207
1.2.1.2 ISSN – Codul internațional standardizat pentru seriale	208
A. Codul ISSN pentru diferite tipuri de resurse continue	209
B. Structura codului ISSN	211
C. Codul ISSN-L	211

D. Reguli de acordare a codului ISSN	212
E. Afișarea codului ISSN și ISSN-L pe o resursă continuă	215
F. Reprezentarea codurilor ISSN și ISSN-L în formatele bibliografice	216
G. Centrul Național ISSN	216
1.2.1.3 ISMN – Codul internațional standardizat pentru muzică	217
A. Structura codului ISMN	217
B. Reguli de acordare a codului ISMN	219
C. Afișarea codului ISMN pe publicații	220
D. Centrul Național ISMN	220
1.2.2 Programul CIP – catalogarea înaintea publicării	221
1.2.2.1 Metodologia aplicării Programului CIP	222
1.2.2.2 Bibliografia cărților în curs de apariție - CIP	225
1.2.2.3. Centrul Național CIP	227
1.2.3 Concluzii	228
NICOLETA MARINESCU	
1.3 SISTEMUL DE CATALOAGE DE BIBLIOTECĂ	231
1.3.1 Introducere	233
1.3.2 Definiție	234
1.3.3 Scurt istoric al catalogului de bibliotecă	235
1.3.3.1 Evoluția cataloagelor de bibliotecă în România	240
A. Cerințele alcătuirii unui catalog tradițional	241
B. Catalogul sub formă de fișe	242
- Fișă cu descriere principală	242
- Fișă cu descriere complementară	243
- Fișă despre	243
- Fișă cu descriere analitică (În:)	243
- Fișe de trimitere sau de excludere (vezi)	244
- Fișe de trimitere (vezi și) sau de orientare	244
- Fișe informative (vezi și)	244
- Fișe divizionare	244
a. Avantajele catalogului pe fișe	245
b. Dezavantajele catalogului pe fișe	246
1.3.4 Sistemul de cataloage de bibliotecă	246
A. În funcție de criterii generale	247
B. În funcție de destinație	248
C. În funcție de volum și categoriile de documente pe care le oglindesc	248

D. Din punct de vedere al clasificării ideologice a resurselor descrise	249
E. Din punct de vedere al apartenenței colecțiilor de bibliotecă	250
F. În funcție de suport	250
1.3.4.1 Catalogul alfabetic pe nume de autori și titluri	251
1.3.4.2 Catalogul sistematic	255
1.3.4.3 Catalogul pe subiecte	256
1.3.4.4 Catalogul tematic	257
1.3.4.5 Cataloage speciale	257
A. Cataloage pentru brevete de invenții (Figura 8 și Figura 9)	257
B. Cataloage de standarde (Figura 10)	258
C. Cataloage pentru cercetări bibliografice	259
D. Cataloage cu caracter informativ-bibliografic	260
1.3.4.6 Catalogul colectiv tradițional - trecerea spre catalogul informatizat	265
1.3.4.7 Catalogul informatizat/electronic	266
1.3.4.8 Retroconversia	273
1.3.4.9 OPAC	276
1.3.4.10 Exemple de cataloage online (OPAC) în câteva biblioteci din sistemul infodocumentar din România	277
Biblioteca Județeană „Panait Istrati” Brăila	277
Biblioteca Academiei Române	281
Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” București	285
Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” Cluj-Napoca	288
Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” Iași	292
1.3.4.11 Alte cataloage	294
1.3.4.12 Concluzii	294

CAP. 2 PREZERVAREA. CONSERVAREA. RESTAURAREA 297

AURELIAN POPESCU

2.1 PREZERVAREA. CONSERVAREA. RESTAURAREA 299

2.1.1 Evoluția conceptului de conservare a patrimoniului documentar	300
2.1.1.1 Misiunea conservării	300
2.1.2 Tipurile de documente în colecțiile bibliotecilor și conservarea acestora	304
2.1.2.1 Caracteristici generale	304

2.1.2.2 Clasificarea documentelor	305
A. Documentele pe suport pergament și hârtie	306
a. Pergamentul	307
Istoricul pergamentului	307
Caracteristicile pergamentului	310
b. Hârtia	310
Fabricarea tradițională a hârtiei	312
Evoluția metodelor de producție până în secolul al XIX-lea	314
Materialele de umplere	316
Agenții de încliere	316
c. Cernelurile	318
Cernelurile manuscrise	318
Cernelurile pe bază de carbon	318
Cernelurile metalogalice	319
B. Grupul de documente fotografice	320
C. Grupul de suporturi mecanice	321
D. Grupul de documente magnetice	321
E. Grupul de documente optice	321
2.1.3 Factorii de deteriorare a documentelor și modalități de prevenire a deteriorărilor	322
2.1.3.1 Factorii de deteriorare a documentelor	322
A. Acțiunea factorilor interni de degradare asupra documentelor pe suport hârtie	323
B. Acțiunea factorilor externi de degradare asupra documentelor pe suport hârtie	325
a. Factorii climatici	326
Lumina	328
Influența luminii asupra conservării	329
Poluarea atmosferică	330
Particulele mecanice (Praful)	330
Substanțe poluante gazoase	331
Influența poluării asupra conservării documentelor	333
b. Factorii biologici	335
Microorganismele	335
Ciupercile microscopice	336
Bacteriile	338
Daunele provocate de microorganisme	338
Insectele	340
Rozătoarele și alte animale	343
c. Factorul uman	344
Degradările provocate de manevrarea documentelor	346
Deteriorările provocate de utilizare	346

<i>Deteriorările provocate de fotocopiere</i>	349
<i>Deteriorările provocate de natura cernelurilor</i>	350
<i>C. Acțiunea factorilor de degradare asupra altor materiale componente ale documentelor</i>	351
a. Adezivii	351
b. Pielea	351
c. Deteriorările mecanice	353
2.1.3.2 Modalități de prevenire a deteriorărilor	353
A. Dezacidificarea ca modalitate de contracarare a acidității hârtiei	353
B. Evaluarea condițiilor de conservare	357
a. Controlul microclimatului	357
b. Aparatele de măsură	357
Higrometrele și termohigrometrele	357
Termohigrografele	359
c. Interpretarea și analiza măsurărilor	361
C. Modalități de creare a unor condiții microclimatice optime	362
Soluții simple	363
D. Modalități de combatere a prafului și a poluării	364
a. Mijloace simple și eficiente de combatere a prafului	364
b. Întreținerea periodică a depozitelor	365
E. Prevenirea și combaterea degradărilor induse de lumină	366
a. Instrumentele de măsură	366
b. Modalități de combatere a degradărilor induse de lumină	366
c. Aranjarea rafturilor și a documentelor	367
d. Eliminarea radiațiilor dăunătoare	367
F. Combaterea factorilor biologici	368
a. Modalitățile generale de combatere a factorilor biologici	369
b. Combaterea microorganismelor	370
Soluții simple	371
G. Combaterea insectelor	372
H. Combaterea rozătoarelor sau a altor animale	373
2.1.3.3 Organizarea colecțiilor și prevenirea degradărilor	374
A. Cerințele specifice pentru rafturile mobile	376
B. Cărțile	377
C. Ziarele și revistele	378
D. Documentele de dimensiuni mari	378
E. Gravuri, stampe și desene	379
F. Documente din pergament	380
G. Documente fotografice	381
2.1.3.4 Manevrarea adecvată a documentelor	381
Precauții generale	382

2.1.4 Managementul situațiilor de urgență	382
2.1.4.1 Evaluarea riscurilor	384
2.1.4.2 Elaborarea planului de acțiune în caz de urgență	384
2.1.4.3 Măsurile preventive și de protecție	386
A. Primele măsuri de urgență	387
a. Congelarea și liofilizarea	388
2.1.5 Restaurarea documentelor cu valoare patrimonială	389
CAP. 3 COMUNICAREA COLECȚIILOR ȘI UTILIZATORII	393
MIRCEA REGNEALĂ	
3.1 Cartea și lectura de-a lungul secolelor	395
3.1.1 Introducere	395
3.1.2 Alexandria sau memoria cunoașterii	402
3.1.3 Lectura medievală	412
3.1.4 Renașterea carolingiană	416
3.1.5 Renașterea târzie	418
3.1.6 Epoca luminilor	422
3.1.7 Concluzii	423
MIRCEA REGNEALĂ, CRISTINA POPESCU	
3.2 Comunicarea colecțiilor	429
3.2.1 Principii, norme și modalități de comunicare a colecțiilor	429
Introducere	429
Colecțiile de bibliotecă	430
Accesul în bibliotecă	431
Obligațiile utilizatorilor	436
Accesul la colecții	436
Așezarea colecțiilor	437
3.2.2 Modalități de comunicare a colecțiilor	437
A. Comunicarea în acces direct	438
B. Comunicarea în acces indirect	439
C. Comunicarea mixtă - în acces direct și acces indirect	441
D. Comunicarea prin împrumut	441
a. Împrumutul direct	442
a.1 Împrumutul în sală	442

a.2 Împrumutul la domiciliu	442
Rezervările	450
Statistica de împrumut	450
a.3 Sisteme de împrumut	451
1. Sisteme de împrumut manuale	452
Sistemul Newark	452
Sistemul Brown	454
Rezervările în sistemele de împrumut manuale	455
2. Sisteme de împrumut mecanizate	455
3. Sisteme de împrumut informatizate	456
Sistemul de gestiune a documentelor bazat pe codul de bare	458
Sistemul de gestiune a documentelor bazat pe RFID	461
b. Împrumutul interbibliotecar	469
b.1 Împrumutul interbibliotecar intern	471
Proceduri de împrumut	472
b.2 Împrumutul interbibliotecar internațional	475
Istoric	475
Principiile împrumutului internațional	479
Cerințele împrumutului internațional	479
Proceduri de împrumut	480
Onorarea cererilor	483
Forme de plată	484
Statistica împrumuturilor	485
3.2.3 Împrumutul interbibliotecar internațional și interconectarea sistemelor deschise (OSI)	486
Introducere	486
Proiectul ION	487
Concluzii	491
ROBERT CORAVU	
3.3 PRODUSE ȘI SERVICII DE INFORMARE	493
3.3.1 Introducere	493
3.3.2 Produse de informare	493
3.3.2.1 Produse de informare tradiționale	494
A. Cataloage de bibliotecă	494
B. Bibliografii	495
C. Buletine de sumare	497
D. Sinteze documentare	498
E. Buletine de rezumate	498
F. Revista presei	498
G. Ghidul bibliotecii	499

H. Buletine de informare	499
3.3.2.2 Produse de informare electronice	500
A. Site-ul/pagina web a bibliotecii	500
B. Baze de date	500
C. Webgrafii	502
D. Tutoriale (ghiduri în format electronic)	502
E. Produse web 2.0	503
3.3.3 Servicii de informare	503
3.3.3.1 Servicii de referințe	504
3.3.3.2 Servicii de informare bibliografică și documentară	507
OCTAVIAN SACHELARIE	
3.4 UTILIZATORII BIBLIOTECII	509
3.4.1 Introducere	509
3.4.2 Despre utilizatorii bibliotecii – delimitări conceptuale; tipologii	510
3.4.3 Consumatorul de informații din spațiul virtual	522
3.4.4 Nevoile de informare ale utilizatorilor	525
CAP. 4 STATISTICA DE BIBLIOTECĂ	531
CLAUDIA LUNGU	
4.1 STATISTICA DE BIBLIOTECĂ	533
4.1.1 Aspecte conceptuale și istorice	533
4.1.1.1 Introducere	533
4.1.1.2 Definiții. Terminologie. Tipuri de date specifice	534
4.1.1.3 Statistica de bibliotecă în lume	536
4.1.1.4 Statistica de bibliotecă în România	542
4.1.2 Statistica aplicată în biblioteci	555
4.1.2.1 Scop. Utilizare	555
4.1.2.2 Criterii de aplicare a indicatorilor de statistică	557
4.1.2.3 Etape în realizarea statisticilor	558
A. Culegerea datelor	558
B. Prelucrarea datelor	561
C. Analiza datelor	563

